

27.8.2013

OIKEUSMINISTERIÖ
oikeusministerio@om.fi

Viite: Lausuntopyyntö 11.7.2013, OM 15/41/2011, luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rikoslain 20 luvun muuttamisesta

LAUSUNNON ANTAMINEN

Oikeusministeriö on pyytänyt hovioikeudelta lausuntoa edellä mainitusta luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Hovioikeus esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa:

Hovioikeus suhtautuu muutosehdotuksiin myönteisesti ja kannattaa niitä sellaisenaan. Lausunnossaan hovioikeus korostaa erityisesti seuraavia näkökohtia.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on ehdotettu, että rikoslain 20 luvun 3 § koskien sukupuoliyhteyteen pakottamista siirrettäisiin kyseisen luvun raiskausta koskevan 1 §:n 3 momentiksi. Hovioikeus yhtyy luonnoksessa esitettyyn kannanottoon siitä, että muutos korostaisi kyseisen säännöksen moitittavuutta. Myös enimmäisrangaistuksen korottaminen neljään vuoteen vankeutta on perusteltua ehdotuksessa lausutut seikat huomioon ottaen. Tämä ratkaisu ei kuitenkaan ole yhdenmukainen yleiseen lainsäädäntötekniikkaan nähden ja hovioikeus ei pidä poissuljettuna sitäkään vaihtoehtoa, että kyseinen rikos säilytettäisiin omassa pykälässään ja rangaistusasteikko korotettaisiin neljäksi vuodeksi.

Lapsiin kohdistuvat rikokset ovat seksuaalirikosten osalta erityisessä asemassa ja hovioikeus kannattaa ehdotuksessa olevaa muutosta rikoslain 20 luvun 2 §:ään koskien raiskauksen kohdistumista alle 18-vuotiaaseen henkilöön ja tämän seikan lisäämistä niiden kvalifiointiperusteiden joukkoon, jotka tekevät teon törkeäksi raiskaukseksi.

Tietyinä epäkohtana on ollut se, että kyseisen rikoslaissa olevan luvun ulkopuolelle on jäänyt tekoja, joissa selkeästi on loukattu seksuaalista itsemääräämisoikeutta, mutta joiden osalta on käytännössä jouduttu soveltamaan kunnianloukkaus- tai pahoinpitelyrikosten tunnusmerkistöä. Hovioikeus katsoo, että seksuaalista häirintää koskevalle säännökselle on olemassa selkeä tarve ja hyvät perusteet.

Vaasan hovioikeudessa 27.8.2013

Presidentti Olli Varila

Kansliapäällikkö Sirpa Virkkala

Hovioikeuden lausunnon on valmistellut ma. asessori Anna-Maria Salparanta-Lindström.